

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14 и 10/15), министерот за здравство донесе

УПАТСТВО
ЗА ИНТЕРВЕНЦИСКА ПРОЦЕДУРА ПРИ ЕНДОСКОПСКА
РАДИОФРЕКВЕНТНА ТЕРАПИЈА НА АНАЛНИОТ СВИНКТЕР КАЈ ФЕКАЛНА
ИНКОНТИНЕНЦИЈА

Член 1

Со ова упатство се утврдува интервенциска процедура при Ендоскопска радиофреквентна терапија на аналниот свинктер кај фекална инконтиненција.

Член 2

Начинот на изведување на интервенциска процедура при Ендоскопска радиофреквентна терапија на аналниот свинктер кај фекална инконтиненција е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на интервенциска процедура при Ендоскопска радиофреквентна терапија на аналниот свинктер кај фекална инконтиненција по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.17-3510/1
13 март 2015 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

Ендоскопска радиофреквентна терапија на аналниот свинктер кај фекална инконтиненција

1 Упатство

- 1.1 Извештаите за ендоскопска радиофреквентна терапија на аналниот свинктер кај фекална инконтиненција не покажаа големо значење. Постојат докази за ефикасност на краток рок кај ограничен број на пациенти. Поради тоа оваа процедура треба да биде користена со специјална подготовка за клинички раководена постапка или истражување.
- 1.2 Клиничката постапка за преземање на ендоскопска радиофреквентна терапија на аналниот свинктер кај фекална инконтиненција треба да ги содржи следните постапки:
  - Информирање за клиничката постапка и стекнување доверба;
  - Сигурност дека пациентот и најблиските ги разбираат процедурата и ефикасноста на постапката и обезбедување исправна согласност користејќи NICE информативна согласност за пациентите;
  - Испитување и преглед на клиничката придобивка на сите пациенти предложени на ендоскопска радиофреквентна терапија на аналниот свинктер кај фекална инконтиненција.
- 1.3 Процедурата смее да биде спроведена само во единица за испитување и третман за фекална инконтиненција.
- 1.4 Понатамошните истражувања за ендоскопска радиофреквентна терапија на аналниот свинктер кај фекална инконтиненција треба јасно да бидат дефинирани групите на пациенти што ќе бидат третирани. Исто така треба да се истражи клиничкото влијание на квалитетот на живот и долготрајните придобивки.

2 Процедура

2.1 Индикации и тековни третмани

- 2.1.1 Фекалната инконтиненција се јавува кога пациентот губи можност за контролирање на аналниот свинктер и празнење на цревата што резултира со истекување на фецес. Причините вклучуваат невролошка болест и

перинеална оштета во текот на вагинални породувања (најчеста причина кај жените).

- 2.1.2 Прва линија на третман е конзервативна вклучувајќи диетални препораки и антидијареална терапија. Во случај на неуспех може да се користат вежби за карличната мускулатура и аналниот свинктер.
- 2.1.3 Ако конзервативниот третман е неуспешен хируршкиот третман вклучува реконструкција на свинктер, стимулација на сакралните нерви, стимулирана грацилопластика (креирање на нов свинктер од друга погодна мускулатура), аноректална или трансабдоминална имплантација на вештачки анален свинктер или трајна колостома.

2.2 Придобивки од процедурата

- 2.2.1 Целта на ендоскопската радиофреквентна терапија на аналниот свинктер кај фекална инконтиненција е да предизвика степен на фиброза со стеснување на прстенот на мускулот што го формира свинктерот. Тоа е помалку инвазивно отколку хируршки третман.
- 2.2.2 Процедура обично се прави со седација и локална анестезија. Под директна визуелизација специјално дизајниран прозирен катетер низ кои поминуваат игли електроди. Електродите внесуваат високогенерирана радиофреквентна енергија во аналниот мускул со контролирана температура со помош на сензори. Радиофреквентната енергија се аплицира на секој квадрант постапно во широчина од 1 cm. Вода во вид на мраз се користи за ладење на мукозата.

2.3 Ефикасност

- 2.3.1 Прикажана е серија од 50 пациенти и мерен е скорот на сите компоненти на FIQL прашалникот (Fecal Incontinence Quality of Life). Прашалникот вклучува 29 прашања кои треба да се оценат од 1 до 4, поголем скор означува подобар квалитет на живот. Истиот се однесува на шестмесечен follow-up период.
- 2.3.2 Серијата од 50 пациенти покажа дека нема разлика во ослободување или стегање на притисокот, ректалните сензации или свинктерните дефекти на ендоаналниот ултразвук во шестмесечен период.

2.4 Безбедност

- 2.4.1 Во серијата од 50 пациенти се појавила мукозна улцерација кај 2 пациенти, 2 до 3 недели после третманот.
- 2.4.2 Во серијата од 50 пациенти се јавила констипација кај 2% од пациентите.
- 2.4.3 Во серијата од 50 пациенти и серија од 19 пациенти се појавило крварење кај 2% кај серијата од 50 пациенти и 32% кај серијата од 19 пациенти. И во двете серии е применета сутурс – лигација за спречување на крварењето.
- 2.4.4 Во серијата од 50 пациенти се јавила постоперативна анална болка кај 10% од пациентите.
- 2.4.5 Во серијата од 24 пациенти се јавила констипација кај 1 и диареја кај 1 пациент.

2.5 Други коментари

- 2.5.1 Комитетот препозна сериозни последици што фекалната инконтиненција може да ги има на квалитетот на животот кај пациентите и потенцијална придобивка на новите опции за третман кај внимателно селектирани пациенти.

3 Понатамошни информации

- 3.1 За понатамошни информации во однос на критериумите, развој и понатамошни истражувања погледнете на www.nice.org.uk/guidance/IPG393